

Οριακές στιγμές

Χωρίς αυταπάτες!

Σήμερα πού βρίσκεται το πρόβλημα: «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» από πλευράς στόχων, μελέτης, σχεδιασμού, πορείας και ελέγχου; Τραγικό, παρά την απλότητά του, το ερώτημα. Απαντούμε στις κύριες μορφές του. Τα θέματα των Καλαρρυτιών τώρα είναι πολλά και πολυσύνθετα. Απαιτούν μελέτη ειδημόνων, αξιολόγηση και ιεράρχηση συνετών και υπεύθυνη υλοποίηση.

Τι είναι οι Καλαρρυτίτες τώρα, αυτή τη στιγμή που γράφονται, με πόνο ψυχής, αυτές οι γραμμές. Είναι ένα μοναδικό πολιτιστικό φαινόμενο του Ηπειρωτικού ή και του Ελλαδικού χώρου με μύθο, ιστορία, θρόνο και διεθνή ακτινοβολία. Βεβαίως είναι και αυτό, δηλαδή η μοναδική πολιτιστική φαινομενολογία του χθες, αλλά πέρα και πάνω από αυτό είναι και δυναμικό παρόν έξι χιλιάδων: εμπόρων, επιστημόνων, καλλιτεχνών, τεχνιτών, εργατών κ.ά. δηλαδή νοικοκυραίων, όπου γης,

που διαθέτει τη σοβαρότερη προϋπόθεση ελπίδων για ένα ευοίωνο μέλλον.

Το παρόν των Καλαρρυτιών σήμερα από πλευ-

ράς προγραμματισμού, μελετών, τακτικής και ελέγχου πορείας είναι μια υπόθεση στάσιμη. Γενικά παρατηρείται προχει-

ρότητα. Βλέπουμε σπασμωδικές ενέργειες συναισθηματικού χαρακτήρα, άκαρπες φιλότιμες προσπάθειες, που γίνονται ανάγλυφες στη φρά-

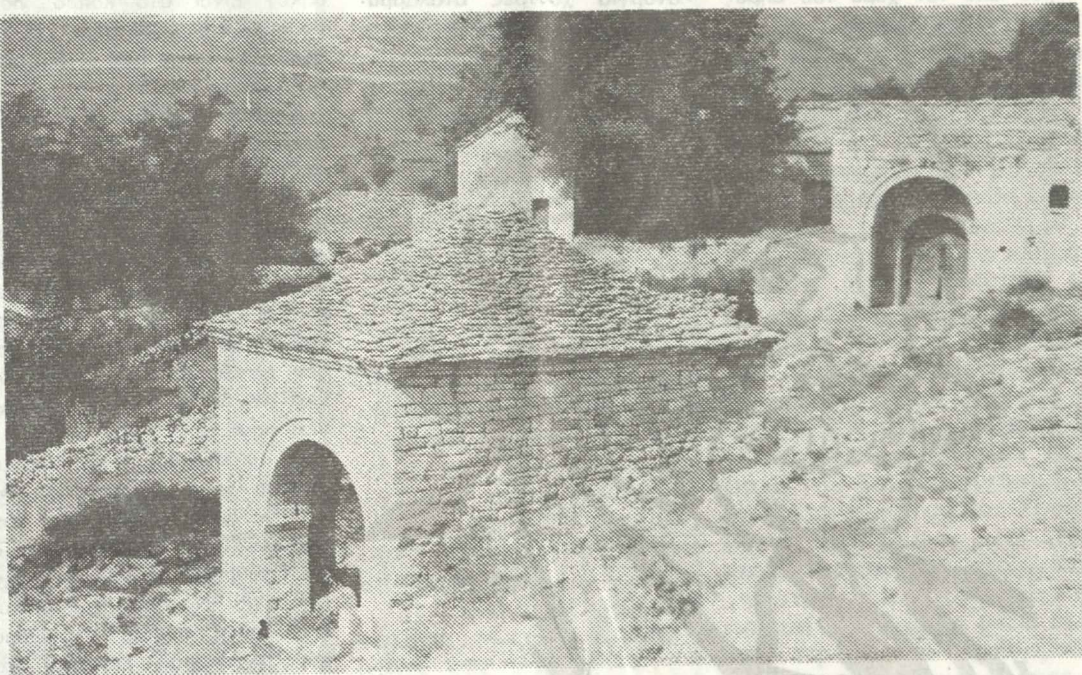
σων, που κακοινοβατεί χρόνια. Αυτή είναι η αλήθεια και η αλήθεια είναι πάντοτε πικρή.

Ενθαρρυντικές ελπίδες διαγράφουν οι προσπά-

Συνέλευση των παραγόντων: 1) Κοινότητας Καλαρρυτιών και 2) των Συλλόγων Καλαρρυτιωτών (Ιωαννίνων - Αθηνών - Λαρίσης). Σ' αυτόν υπάρχουν άνθρωποι αυστηρά μεθοδικοί και δυναμικοί. Έχουν στο ενεργητικό τους επιτυχίες στο θέμα της πορείας του δρόμου, που ακόμα γίνεται και ο Θεός ξέρει πότε θα τελειώσει, στον Ε.Ο.Τ. κ.ά.

Οι σημερινές θέσεις για τα ζωτικά προβλήματα του χωριού, που πρέπει να διατυπωθούν και να προχωρήσουν στη δύσκολη λύση τους είναι οι θέσεις των ειδημόνων, των ειδικών ανθρώπων που διαθέτουν: ειδική κατάρτιση, σύνεση, αγάπη στον τόπο μας, με δυο λέξεις ανθρώπων με έντονη προσωπικότητα.

Πού είναι αυτοί οι ειδήμονες; Παντού: στον Φορέα, έξω απ' τον Φορέα, στους Καλαρρυτιώτες των συλλόγων, στους Καλαρρυτιώτες εκτός Συλλόγων, στους φίλους των Καλαρρυτιών και ●) Συνέχεια στην 3η σελίδα

Η θρύση του Παράσχη και η Κασορία.

ρη: «μισές δουλειές». Όλη αυτή η κακοδιαμονία στηρίζεται στην έλλειψη οδικής σύνδεσης Ιωαννίνων - Καλαρρυ-

τιών του «ΦΟΡΕΑ». Λέγοντας φορέα (άχρωμη, ατυχής λέξη, ας βρούνε οι αρμόδιοι κάποια άλλη) εννοούμε τη

θεμελίωση του «ΦΟΡΕΑ». Λέγοντας φορέα (άχρωμη, ατυχής λέξη, ας βρούνε οι αρμόδιοι κάποια άλλη) εννοούμε τη

Εμείς και ο τόπος μας

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΝΕΦΟΥ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Λυκειάρχης

Ξέγνοιαστο καλοκαιριάτικο απόγευμα. Οι χτύποι του ρολογιού του Αϊ-Νικόλα σημάδευαν λαγυρά και κοφτά την ώρα. Έξι το απόγευμα. Άκουσα καλά, αυτό λέει και το ρολόγι του χεριού. Στο μπαλκόνι του σπιτιού μου απολάμβανα Καλαρρυτιώτικο γλυκό βύσσινο μ' ένα κρύο ποτήρι νερού απ' του Παράσχη. Το μάτι ξεκουράζονταν στην απέραντη γαλάζια ομορφιά του ουρανού, που φάνταζε ολόφρεσκη στην αγκαλιά της Πίνδου. Απέναντι η οροσειρά της Πίνδου και τα Αθαμανικά θύμιζαν Ελβετία. Τ' αφτί χαίρονταν τη σιωπή της ώρας, που δεν κράτησε πολύ. Ο Πάνας ο Θεός των βουνών, των δασών και των κοπαδιών ζει ακόμα στον τόπο μας. Το μαρτυρεί με σιγουριά το

κοπάδι, που βόσκει και και στολίζει τις πλαγιές του λόφου της Παναγιάς. Ο απόηχος απ' τα κουδουνίσματα παίζει με τ' αγέρι στα φύλλα της σκαμνιάς.

Στα γκαλντερίμια αμέριμνοι νωχελείς διαβάτες με την τραχιά βουνίσια κουβέντα τους για βάσανα κι έγνοιες της ζωής στόλιζαν τον τόπο και χάριζαν ανθρωπιά και ζωντάνια. Τα συνακούσματα ευφραίνουν. Ήταν ευτυχία, χαρά, ευλογία Θεού!

Στην καλή της ώρα η φύση, η γαλήνη, οι ξωμάχοι τα ζωντανά, τα πουλιά, τα κουδουνίσματα, οι αποστάσεις απ' όλους κι απ' όλα, που ήταν ταιριασμένες, ανθρώπινες, δεμένες με τους ανθρώπους, την καρδιά τους. Κάθε λογική εξήγηση, κά-

θε γιατί, περιττεύει, είναι αδικαιολόγητο, ίσως ανόητο. Καλοτυχίζω το Θεό για την τόσο ευτυχία.

Τα μάτια, τα αφτιά, ο νους, η καρδιά, τα πάντα, γενικά κορμί, σάρκα και ψυχή με έσπρωχνε όχι από ένστικτο, αλλά από συνειδητή συμμετοχή στον όμορφο κόσμο μας, στην πραγματική χαρά. Δύσκολα παρακολουθούμε την πορεία απλών πραγμάτων, που στο βάθος κρύβουν τιμιότητα, αξιοπρέπεια, πραγματική ευφροσύνη.

Ξάφνου οι γλυκόλαλες καμπάνες του Αϊ-Νικόλα σκορπούν τους γνώριμους ελπιδοφόρους και αιθέριους ήχους τους. Εσπερινός. Κυριακή αύριο.

Μια παρέα παιδιά της γειτονιάς στην πεδιάδα του μπάρμπα Μήτρου

Κρανιώτη παίζουν μπάλα. Μας αφήνουν μόνους με τις σκέψεις και τις σκοτούρες μας. Οι γυναίκες είχαν τελειώσει τις δουλειές και το μπαλκόνι έγινε οικογενειακή γωνιά δροσρού κεφατού, σαλογιού, ανοιχτού στον κόσμο και την ξέγνοιαστη ζωή.

Οι επισκέψεις μεγάλωσαν τον κύκλο μας. Σκληρή η ζωή, σκληρή κι η κουβέντα γι' αυτή. Πού ν' αρχίσες και πού να τελειώσεις. Η συζήτηση δε ξεφεύγει απ' τα γνωστά αγκυλωτά διαλογικά σχήματα. Άγαπας παγκάρα, ακούστηκαν αλήθειες, διατυπώθηκαν εκτιμήσεις για να σκοτώσουμε την ώρα...

Η σκιά του σύννεφου που ταξιδεύει στη γαλάζια απέραντη σκιάζει την αυλή

του σπιτιού μου. Κατάλληλη ατμόσφαιρα, ταιριαστή με το περιεχόμενο της συζήτησης. Επέδρασε θυμικά επάνω μας. Το επεσήμανε κάποιος της παρέας για να πάρει την παρηγοριά: σύννεφο είναι θα περάσει. Αυτό επέμεινε, λες να είχε ακούσει την κουβέντα μας; Ίσως.

Να έρχεται αναμμένος απ' το παιχνίδι ο μικρός μου γιος. Κάτι μου ψιθύρισε στ' αφτί τόσο δύνατά που όλοι μας άκουσαν.

Οι επισκέπτες μας κοίταχταν με νόημα και μας χαιρέτησαν. Το βράδυ στην πλατεία. Το σύννεφο έφυγε και ένα χαρούμενο ηλιοβασιλέμα μας χάρισαν οι νύφες της Πουλιάνας. Όλα φεύγουν κάποτε και τα σύννεφα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Διηγήματα της Σιάνης

ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

πιστικός. Δεν ντρέπεται: Τι θα χαθούμε για ένα κριό; Τα κοπάδια σου νάν' καλά!

— Τέτοιο κριό! Του είπα εγώ. Πού θα βρούμε τέτοιο κριό: — Αχαούχασσα! Εσφάνθη ο πιστικός θέλοντας να με παρηγορήσει. Για ένα παλιόκριο κόν'ς έπα; Το Μοναστήρι νάν' καλά κι απ'ε καλοέρ! Το κοπάδι σ' νάν' καλά... Εσείς νάστε καλά, οι νοικοκυραίοι, και κριόρια και τραγιά, και βίο όσο θέλ'ς!

Αλλά ό,τι κι αν μάλει ο πιστικός, δεν μπορούσε να μου πειράξει ή να μου μικρύνει τον πάνο μου και την εντύπωσή μου από τον χαμό που σημά-

χορταίν' το μάτ' σου από τόσα πρόβατα; Συλλογισό' ότ' εί- ναι πόσοι άνθρωποι, που δεν έχουν ούτ' ένα ζωντανό!

Το λογικά το λόγιο του αρ- χιεπισκόπου μου άρχισαν να δου- λούνται μέσα μου, σαν δραστή- ριο γιαιπικό.

Δεν είχε πελώσει ακόμα τ' άρμεγμα, όταν είδα νόρχεται ένα σύννεφο πέρο από την Βαλαώρα κατ' επάνω μας, σαν φροδός δρόκοντας, και μας έκρυψε τον ήλιο. Μια δυνατή αστραπή ψηλά στο ραχοκέφα- λο της Βαλαώρας έδωσε το σύνθημα της μάχης, που άρχι- σε ανάμεσα Ουρανού και Γης.

Άρχισαν να πέφτουν ανόρτια - ανόρτια χοντρές σταλαμια-

λόφων και την παράδειση, που κατέβαινε απάνω από το σύν- νεφο ο αρχιεπιστικός όμως, που ήταν πολύπειρος σ' όλα κι είχε ασπρίσει όλα τα μαλλιά του απάνω στα κορφοβούνια του Πίντου, μας είπε ήσυχα:

— Αυτό είναι ένα θάμα, που τώχω ακούσει με τ' αυτιά μου πολλές φορές. Μπορείς ν' ακούσης λόγια κι αμυλίες κι α- πό δέκα ώρες μακριά. Κοιμή- φορά το σύννεφο, όταν ακου- μοούν στη γη, όπως τώρα στην Βαλαώρα, ή και χαμηλάνουν, παίρνουν την φωνή και την στέλλουν, ως εκεί που φτάνει η αυρά τους. Βλέπεις είμαι σαν τυχερός... Το κριό! μας βρέ- θηκε! Είναι στο κοπάδι που βοσκάει στην Βαλαώρα! Τι το θέλ'ς; Είν' άγιο θιο, το θιο σου και δεν πρύνεται εύκολα.

— Και τι πρέπει να κάνω- με τώρα, του είπα, για να βρού- με τον Σιούτο. Κάλεισά μας: — Τι να κάνουμε; μου σ- πώνησε. Να πάρει στην Βαλα- ώρα και να τον πάρουμε από το κοπάδι, που βοσκει εκεί πέ- ρο! Να κινήσουμε αμέσως και να μη χάνουμε καρό, αν και δεν ελπίζω να τον χαλάσουν, γιατί τον πήραν για έχος κι όχι για φαγί.

Κι ακούγοντας την συμβου- λή του αρχιεπιστικού, ξεκίνησα εγώ με δυο πιστικούς μου, πε- ράσαμε το ποτάμι σπου Ράικου το Γεωύρι, κι απ' εκεί στην Βαλαώρα. Κάνουμε με τον κύ- κλο του Γεφυριού δυο ώρες και πλείοτερο. Χύμησαν τα σκυλιά απάνω μας, άμα μας ωμήστηκαν, κι έτρεξαν οι πι- στικοί να μας απαντήσουν και μας ρώτησαν τι θέλουμε εκεί.

— Τι θέλουμε; τους είπα. Τον Σιούτο. Κάλεισο γλήγο- ρα! 'Η θ' αρχίσουμε πόλεμο! Δεν φεύγουμε απ' εδώ χωρίς το κριό! μας!

Στην αρχή θέλησαν ν' αρ- νηθούν κι ότι δεν ήξεραν τί- ποτε, αλλά εγώ τους τώκομα: — Φέρτε γλήγορα το κριό! και μην κρύδετε την κλεψιά σας! Μας έφερε το σύννεφο την φωνή σας, που λέγατε: — 'Τέτοιο κριό! Δεν έχει π'έ- νό ολόγριο. Ούτε θα τους πάη ο νους ό,τι το κριό! είν' εδώ.

Εκράζουμε να θεριά μας συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

Αυτοί θα το γυρεύουν εκεί γύ- ρο και δεν θα ριχτούν δώδε. Ας είν' καλά ο Κάλιας που μας χωρίζει. Χαχαχάσασα! Μας την έφερε την ομιλία σας το σύννεφο!

Οι κλέφτες του Σιούτου. Κάλεισο κυλιπτήκηκα ο ένας με τον άλλον και δεν ήξερον τι ν' απολογηθούν.

— Γλήγορα! τους είπα, το κριό! μας και το ποδοκόπι μας! Αλλοίωτικά πόνουμεστε απ' άρματα στη στιγμή!

Πήγε ένας τους στο κοπάδι, πάσκαε λίγο παραπάνω, και μας έφερε τον Σιούτο μας και μας παρακάλεσαν να μην επι- μείνουμε για ποδοκόπι, αλλά οι πιστικοί μου επέμεναν να μας δώσουν ένα αρνί καλά για πο- δοκόπι μας.

— Χώρ'ς το ποδοκόπι! δεν το κουνύμε απ' εδώ, παλιοκλέ- φτες! τους είπαν οι πιστικοί μου άγριο. Το ποδοκόπι γλή- γορα!

Το ποδοκόπι σε τέτοιες πε- ριστάσεις είναι νόμος, κι ο νό- μας είναι σεβαστός, όταν εκεί- νος που το ζητάει έχει δύνα- μη. Κι εμείς είχαμε την δύνα- μη, που χρειαζόνταν, το πή- ραμε και γυρίσαμε από τον ι- διον δρόμο με τον Σιούτο και μ' ένα αρνί ποδοκόπι, που τώ- σφοδον οι πιστικοί και τώρη- γαν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΒΑΠΤΙΣΗ

Την Κυριακή 21-5-89 στα Γιάννενα βαπτίστηκε ο γιος του Δημητρίου Απ. Μπεσίση. Του χαρίστηκε το όνομα ΣΠΥΡΟΣ.

Ευχόμεστε να τους ζήσει με υγεία και προκοπή.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ανατιχώς λόγω καθυστέρη- μένης πληροφόρησής μας, τις τελευταίες μέρες με πολύ λί- γη μάθαμε για το θάνατο δύο εξαίρετων και αγαπητών Κα- λαρυτιών, της ΕΤΑΓΓΕ- ΛΙΑΣ συζύγου ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΗΕΛΕΜΕΖΗ τον Φεβρουά- ριο 1989 στην Αθήνα και του ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΠΑΠΑΠΑ- ΝΟΤ συζύγου της Όλγας Με- λεμένη στην Πάτρα τέλος Νο- εμβρίου 1988.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

Ευχές του Πατριάρχη μας

ΣΜΕΝΟΙ, ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝ ΥΜΙΝ ΤΟΝ ΕΠΙ ΤΗ ΚΛΗΤΗ ΚΑΙ ΛΠΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΟΡΤΙΟΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΝ, ΤΟ «ΑΝΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ» ΕΝ ΧΑΡΑ ΥΜΙΝ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥΝΤΕΣ.

ΕΥΧΟΜΕΝΟΙ Δ' ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ ΟΠΩΣ

Ο ΔΙΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΠΛΗΡΩΣΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΩΣ ΠΛΗΡΩΝ ΚΥΡΙΟΣ ΠΛΗΡΩΣΗ

ΔΙΑ ΤΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ ΥΜΩΝ

ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΗ ΥΜΑΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΣΙΝ ΥΜΩΝ.

ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝ ΥΜΙΝ ΟΛΟΘΥΜΟΝ

ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΝ ΗΜΩΝ ΕΥΛΟΓΙΑΝ

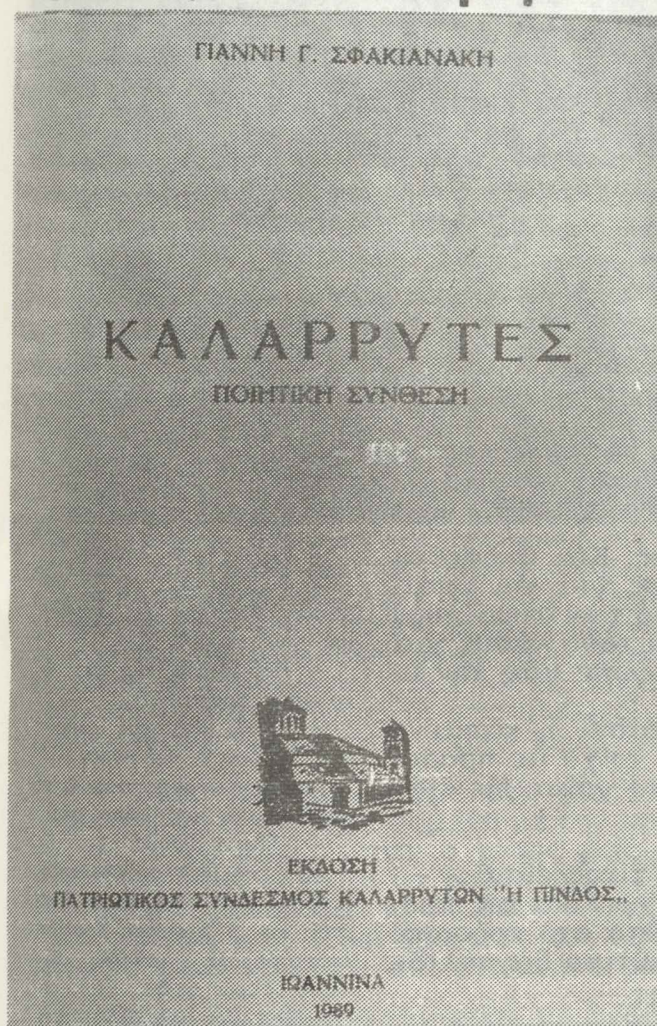
ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΘΑ ΕΦ' ΥΜΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥΣ ΟΙΚΕΙΟΥΣ ΥΜΩΝ

ΤΗΝ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΙΑΝ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ.

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ ΕΞΗΘ'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΙΑΠΡΟΣ ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ ΕΥΧΕΤΗΣ

Μόλις εκυκλοφόρησε

Ερανίσματα

Γράμμα συμφωνητικών των αγιογράφων Δημητρίου και Γεωργίου Ζούκη Καλαριτών, ευρεθέν εις την Ιεράν Μονήν του Μετεώρου

+ δια της παρούσης ημών εμαρτύρου ομολογίας φανερόνμεν ημείς οι υποκάτω-θεν γεγραμμένοι Δημήτριος και Γεωργίος, ό,τι εσυμφωνήσαμεν μετά του εν ιερομονά-χοις κυρίου παπά Συμεών να αγιογράψωμεν τον νάρθηκα της αγίας μονής της Υπαπαντής του Χριστού, με εδικαίς μας θαφείας και λα-δια και ιδιόν τους το ψωμί, διά γρόσια 25, ήτοι γρόσια είκοσι πέντε. Λοιπόν υποσχόμεθα ό,τι να δώλωμεν την επιμέλειαν, καθώς ζητεί ο τόπος και η τέχνη, να γένη η ιστορία καθώς πρέπει, και ούτω να έχωμεν να πάρωμεν τα 25 γρόσια από τον ρηθέντα κυρ παπά Συμεών. Ει δε εξ εναντίας και δεν αρέση, κ' ήθελε φα-νέ σφοδρή τη τέχνη μας, να μη πάρωμεν ουδέ νη σφοδρή την τέχνη μας, να μη πάρωμεν ουδέ να ζητήσωμεν τίποτα. Διά τούτο και την πα-ρούσαν ομολογίαν μας εγράφαμεν, και την εδόκαμεν τω ειρηνέω κυρίω παπά Συμεών, εις τας χείρας του, και έστω εις ένδειξιν.

1784 Οκτωβρίου 12 Σταγούς Δημητρίου Ζούκης, Καλαρίτης και ιστοριο-γράφος θεβαίω ως άνωθεν.

(Φωτίον Κόντογλου, Έκφραση, τόμος Α', σ. 454)

Ευχές του Αρχιεπισκόπου

Αμερικής

Αγαπητέ κ. Θεοχάρη, Χριστός Ανέστη!

Χαράς τα πάντα πεπληρωται με την Ανά-στασι του Χριστού μας. Ας γεμίση από την ί-δια ανεκλάλητη χαρά και η δική σας καρδιά. Από την αστραφτερή μορφή και φωνή του Αγγέλου δεχθήτε το μήνυμα της Αναστά-σεως. Και ζώντας του διαλαλήσατέ του σ' ό-λον τον κόσμο.

Μας καλεί σε μια καινούργια ζωή. Την ζωή με τον Χριστό, που είναι μια νέα δημιουρ-γία. Που είναι η «καινή κτίσις».

Αυτήν σας εύχομαι μ' όλη μου την καρδιά.

Με αναστάσιμη αγάπη

+ ο Αμερικής Ιάκωβος

Φωνή για την άνοιξη

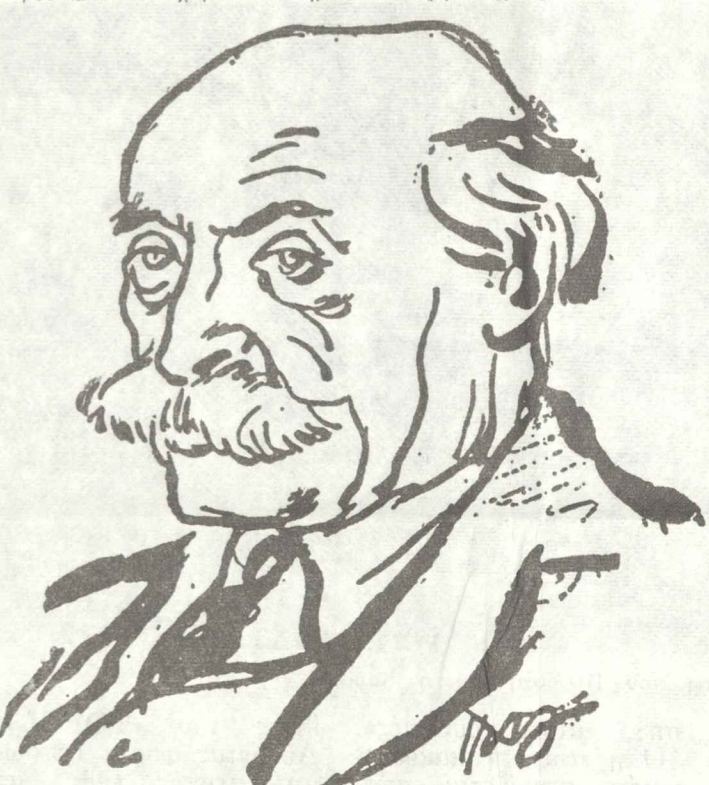
ΑΝΕΤΕΙΛΕ ΤΟ ΕΑΡ

Του Φώτη Κόντογλου

Ας καθίσουμε σ' αυτό το παμπάλαιο μάρμαρο, που κείται απ' έξω απ' το ρημοκκλήρι. Ταπεινά χα-μόδεντρα πρασινίζουνε μέσα στον έρημον αυλόγυρο. Ω, αγιασμένο έαρ! από χτες ως σήμερα προφτάσες και στόλισες με λουλούδια κάθε ταπεινωμένο φυτό, τα καταφρονεμένα δέντρα με δόξα τάντυσε. Να, ο χει-μώνας πέρασε, τα άνθη φανήκανε στη γη, η σκυιά έβγαλε τους ορνιούς της τα κλήματα ανοίζανε και μουσκοβο-λήσανε. Απάνω από την πόρτα της εκκλησίας είναι χτισμένο ένα μάρμαρο σκαλιστό, από τον καιρό των αρχαίων Ελλήνων, στεφανωμένο με τη χλωρή δάφνη της Ανάστασης. Η αγιοτριανταφυλλιά ευωδιάζει τις ξεροπέτρες στους τοίχους, και πάλι στον νάρθηκα έι-ναι ζωγραφισμένα τα κλωνάρια της από τον απλό ζω-γράφο που ζωγράφισε την εκκλησία με αγνά χρώ-ματα του βουνού. Αγριομελίσια βουτίζουνε μέσα στο σιωπηλό κηποταξείο. Χρυσόμυγες και χρυσοβασιλιά-δες πετάνε απάνω στα ανθισμένα χορτάρια, μερμήγ-κια και σκαθάρια σεριάνανε στο κοκκινόχρωμα. Μια γουστέρα σέρνεται απάνω στο μαφόρι της Παναγίας, πούναι ιστορημένη μέσα σε μια μικρή θυρίδα, απάνω από την πόρτα. Ο κουμπές στέκεται στη μέση της πλάσης σαν νάναι κανένας γέρος ασκητής που κάνει την προσευχή του. Απάνω στη σκεπή του είναι φυ-τωμένα φυλλοθήρα κι άλλα φυλά χορτάρια, σπέρμα-τα τ' ουρανού. Κι από μέσα κάθεται από χίλια χρόνια ο Παντοκράτορας, «επιβλέπων επί πάντας τους υιούς των ανθρώπων». Βογκάνε τα γέρικα δέντρα γεμάτα μυστήριο τα χορτάρια σουσουρίζουνε απ' τ' αγέρι που φυσά απ το βουνό. Η εκκλησία βουτίζει σαν νά-ναι καμιά μεγάλη κοροχύλα. «Επισλεύσομαι εις τον οίκον Σου, προσκυνήσω προς νάν άγδον Σου εν φό-βω Σου». Ο Κύριος Παντοκράτορας στέκεται από πάνω μας σαν να πλανείται απάνω από την άβυσσο, το μά-τι που τα βλέπει όλα, τ' αυτί που τ' ακούει όλα. Βρά-δυ και πρωί και μεσημέρι και στους αιώνες ξαγρυπνά από το άγιο κατοκήριό του. Όλα θα παλιώσουνε και σαν ρούχο θα τα περιμάζουμε κι θ' αλλάξουνε, εκεί-νος όμως είναι παντοτινά ο ίδιος, και δεν θα τελειώ-σουνε τα χρόνια του. Γεννά με γεννά διαβόνηνουν από κάτω του οι άνθρωποι, οι καρδιές τους φραίνονται με το πρόσωπό του. Πεταλούδια και χαμηρολόγοι τριγυρνάνε στα ρούχα του, φτερουγίζουνε γύρω στο ιλαρό πρόσωπό του. Το χελιδόνι χτίζει τη φωλιά του απάνω στο στήθος του ή μέσα στην απαλή του, που βλογά τον κόσμο. Το προκομένο ρογίδι τυλίγει με τε-ρή σιωπή τα πλοκάμια των μαλλιών του με το λεπτό εργόχειρό του. Ο Χριστός όλα τα δέχεται, ο μακρό-θυμος, ο πατέρας ο πονετικός, ακόμα και της σφίγ-γας το χυματένιο κουβέλι, που το κόλλησε ανώμαλα στις διπλές που σιακάνουνε το φερόμα του. Το χέ-ρι του κουράσθηκε να στέκεται σε σχήμα ευλογίας απάνω από τον αμαρτωλό τον κόσμο. Τον δορυφο-ρούνε οι αρχάγγελοι, οι άγγελοι, τα πολυόμματα Χε-ρουβιμ και τα εξαπτέρυγα Σεραφίμ. Τον υμνολογά ό-λη η κτίσις ολόγυρ, οι άνθρωποι που μελωδούνε σαν κι-νύρα δαυιτική, τα αθά τα πουλά που φωλίζονε στον τρούλλο, τα χρυσά τα στάχια που σαλεύουνε στο δροσερό αγέρι κι είναι φυτωμένα στην ιερή κεφαλή του, η αυγή που φεγγίζει κάθε πρωί από το μυστικό παραθύρι η εσπέρα που τον χρυσώνει με την πορφύ-ρα της. Κι οι άνθρωποι που ψάλλουνε χαρμόσυνα: «Έν-τω φωτί της δόξης του προσώπου σου πορεύσομεθα εις τον αιώνα».

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Από την ανθολογία της Δημοτικής Περιογραφίας του Γ. Βαλέτα, Τόμος Γ' εκδόσεις ΠΑΝΟΤ, Αθήνα 1949

Ο Χρ. Χρηστοβασιλίσ στα γεράματα του. Σκίτσο δημοσιευμένο στην αθηναϊκή εφημερίδα «Νέος Κόσμος», 25 Φεβρ. 1987.

δικού κριαριού μου, που στό- λιζε τα κοπάδια μου, σαν τ' ά- στρα τ' ουρανού.

Σε λίγο άρχισαν να φαίνον- ται ένας - ένας όλοι οι πιστι- κός, κι άλλοι έμειναν με τα στέφρα και με τ' αρνοζύγου- ρα, κι όλοι σύμμοσαν το γα- λάρια και τα κοντάριασαν για τον άρμεγμένο. Ενώ πριν με τον Σιούτο - Κάλεισο έρχονταν το γαλάρια, το πολύ σ' ένα τέταρ- το της ώρας από τα Λίβυα στον άρμεγμένο, εκείνη την ημεράν έκαναν μια ώρα σκέρις. Αυτό θα ειπή τι σβίζει νάχη αυτά- ρι στο κοπάδι που, και μόλστα σαν τον κοημένο τον Σιούτο - Κάλεισο! 'Ηταν ζωγραφισμένη η λήψη από πρόσωπο των πι- στικών και το κοπάδι φαίνον- τον σαν ορκατό, όταν ήρθαν κι αυτοί κι αυτό στον άρμεγμέ- νο. Μου φαίνονταν ό,τι όλο ε- κείνο το κοπάδι, που ανήθηκε εκεί απάνω μου ζητούσε τον Σιούτο. Κάλεισο. Μου φαίνον- ταν πως άκούγα να μου λέγη: — 'Να βρης τον Σιούτο μας!

— Δεν μπορούσα πλεις να θα- στώδω και έξοπασα στα κλά- ματα, και μου έανάειπε ο αρ- χιεπιστικός: — Τι είν' αυτό; μου είπε ο

— Τι είν' αυτό; μου είπε ο

— Τι είν' αυτό; μου είπε ο

— Τι είν' αυτό; μου είπε ο

— Τι είν' αυτό; μου είπε ο

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

— ★ —

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»

ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 • ΤΗΛ. 37.440 • ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Συντάσσεται από επιτροπή

Πληροφορίες - Επιμέλεια Εκδόσεως: κ. Θεόδωρος Μπαργιάννης τηλ. (0651) 25.561

Τα Έδοδα εκτυπώσεως και διακινήσεως της εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φί- λων μας.

Τυπογραφείο: Γ. ΔΟΥΒΛΗ - Α. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 41 • ΤΗΛ. 20.544 • ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Νέα από το δρόμο

Ύστερα από την ακύρωση της πρώτης δημοπρασίας για την ανάδειξη εργολάβου αποπεράτωσης του δρόμου Ιωαννίνων - Καλαρρυτιών μέσω Μυστρά, ακύρωση που μας δημιουργεί ερωτηματικά, επαναλήφθηκε προ ημερών και αναδείχτηκε ανάδοχος του έργου ο ίδιος εργολάβος κ. Ιωάννης Σιόντης. Οι πληροφορίες μας λένε ότι πρόκειται για συνεπή και καλά οργανωμένο εργολάβο που παρέχει εγγύα για σωστή και γρήγορη εκτέλεση του έργου. Λέγεται μάλιστα πως δήλωσε ότι τον Αύγουστο θα σας καλέσω να τοποθετήσετε τη γέφυρα.

Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι επιτέλους ήλθε η ώρα, που τόσα χρόνια περιμένουμε, για τη σύνδεση του χωριού μας με τα Γιάννενα και βάσιμα ελπίζουμε για την επικύρωση της δημοπρασίας από τους αρμόδιους αυτή τη φορά, τη γρήγορη εγκατάσταση του εργολάβου και την επίτευξη των εργασιών από μέρους του, ώστε εφέτος να πάμε στο χωριό απ' όπου θα στείλουμε μήνυμα σ' όλους τους συγχωριανούς μας. Ελάτε στο χωριό όλοι να γιορτάσουμε μαζί αυτή την ιστορική αναγέννησή του. Την αφετηρία για καλύτερες μέρες του χωριού μας, για την ανάπτυξη του, για το ξαναζωντανισμό του.

Στον ανάδοχο του έργου κ. Σιόντη οι 6.000 Καλαρρυτιώτες υποβάλουν τη θερμή παράκληση για την σύντομη αποπεράτωση του έργου και παράλληλα εκ των προτέρων τον ευχαριστούν και τον διαβεβαιώνουν ότι θα του χρωστούν ευγνωμοσύνη γιατί οι Καλαρρυτιώτες ποτέ δεν φάνηκαν αγνώμονες στις προσφορές.

Θα ήταν παράλειψη εδώ κλείνοντας να μην ευχαριστήσουμε για άλλη μια φορά τον υπουργό Οικονομικών κ. Δημήτρη Τσοβόλα για τη διάθεση της πίστωσης των 20 εκατομμυρίων δραχμών, τον νομάρχη κ. Δημήτριο Οικονόμου για το ξεχωριστό ενδιαφέρον που έδειξε και για τη συμμετοχή του στο θέμα αυτό το τόσο καυτό του χωριού μας, αλλά και τους κυρίως νομαρχιακούς συμβούλους του Νομού που είδαν με πολύ κατανόηση την οδική σύνδεση του χωριού μας και με την ψήφο τους συνετέλεσαν στην πραγματοποίησή του.

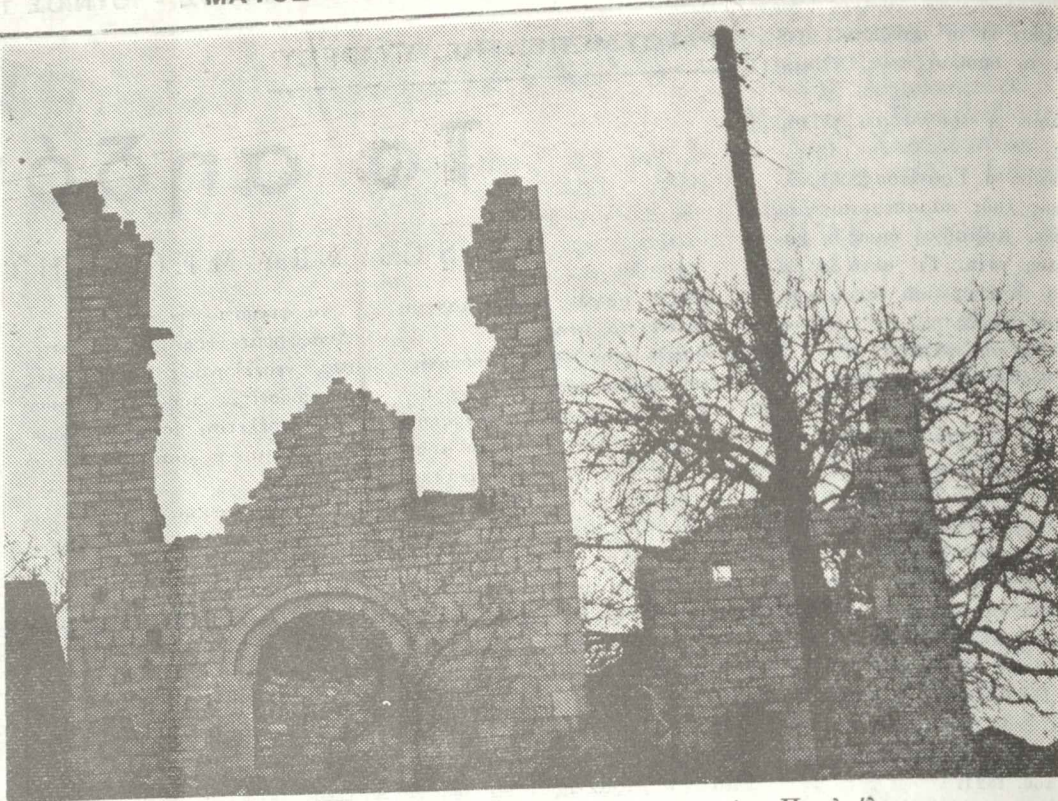
Δεν ξεχνάμε να εξάρουμε, για μια ακόμη φορά, τη συμβολή της συγχωριανής μας κ. Λίτσας Γ. Φασούλα, στις ενέργειες της οποίας οφείλουμε τη διάθεση από μέρους των αρμοδίων της γέφυρας που θα ολοκληρώσει την οδική σύνδεση με το χωριό μας.

Επί του πεσστηρίου: Στα μέσα Ιουνίου, οι προϊστάμενοι των Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Ιωαννίνων, συνοδευόμενοι από τον εργολάβο του έργου κ. Ιωάννη Σιόντη, ομάδα τεχνικών και μέλη του Δ.Σ. του Πατρ. Συνδέσμου Καλαρρυτιών «Η ΠΙΝΔΟΣ» επισκέφθηκαν το ποτάμι στους Καλαρρυτιές, όπου και έγινε η εγκατάσταση του

εργολάβου για την συνέχιση του έργου.

Ο κ. Σιόντης στους παρευρισκόμενους υποσχέθηκε ότι μέχρι τέλος καλοκαιριού θα έχει τελειώσει την εναπομείνουσα διάνοιξη και ίσως και τα απαιτούμενα βάθρα για την λυόμενη γέφυρα.

Τα πρώτα μηχανήματα του εργολάβου έχουν φθάσει στον τόπο εργασίας.

Μοναδικό δείγμα της Καλαρρυτιώτικης Αρχιτεκτονικής. Παρ' όλη την εγκατάλειψη απ' τους ανθρώπους, αυτό σε πείσμα του φθοροποιού χρόνου, αντιστέκεται ολόρθο, επιδολιχτικό, φωτεινός φάρος μεγάλης ακμής, ιστορίας και ένδοξου παρελθόντος.

(Καλαρρυτιές: Φωτογραφία άνοιξη 1988)

ΟΙ «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» και φέτος στην Ευρώπη

Μετά τις καθιερωμένες εκδηλώσεις του «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ '89», ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ αρχίζει πολιτιστική περιόδευση στις χώρες της Ευρώπης. Συγκεκριμένα την 29-6-89 ο Όμιλος αναχωρεί μέσω Η.γουμενίτσας - Πρίντεζι - Ιταλίας για Ελβετία - Γαλλία - Δ. Γερμανία.

Στη Δ. Γερμανία θα πραγματοποιήσει χορευτική τουρνέ στις μεγαλουπόλεις Ανόβερο, SOET, Ντόρντμουντ, Φράιφουρτη και στη συνέχεια θα συνεχίσει στο Βέλγιο στις πόλεις Μπριζ, Πανέ, Οσνάνδη.

Επιστρέφει στη Δ. Γερμανία όπου είναι προσκεκλημένος του μεγάλου Διεθνούς Φεστιβάλ του BITBURG. Τελικά ο Όμιλος διό μέσω Γαλλίας - Ελβετίας - Ιταλίας (Πρίντεζι) επιστρέφει στα Γιάννενα την 13-7-89.

Το φετινό Φεστιβάλ του BITBURG προβλέπεται να είναι από τα καλύτερα της Ευρώπης γιατί φέτος γιορτάζει τα 25 χρόνια του και θα συμμετέχουν 42 συγκροτήματα που θα εκπροσωπούν 30 χώρες απ'

όλο τον κόσμο. Την Ελλάδα γι' ακόμη μια φορά θα εκπροσωπήσει ο Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ».

Ως γνωστόν, από την πληθώρα των προκλήσεων που λαμβάνει κάθε χρόνο ο Όμιλος μας, λόγω των παλλών του υποχρεώσεων μόνο σε 2-3 του εξωτερικού μπορεί να ικανοποιηθεί. Το κριτήριο γι' αυτή την επιλογή είναι η εμβέλεια, η ιστορία και η σοβαρότητα του Φεστιβάλ, καθώς και η δυνατότητα να πραγματοποιήσει ο Όμιλος εκτός των πετυχημένων εμφανίσεων του και ευρύτερες πολιτιστικές δραστηριότητες με γνωριμίες και ανταλλαγή απόψεων με νέους και νέες απ' όλο τον κόσμο.

Ακόμη σε κάθε ταξίδι του δίνει ιδιαίτερη σημασία στην αξιοποίησή του από τουριστικής πλευράς.

Με το ταξίδι αυτό ο Όμιλος μας θα έχει την ευκαιρία

να γνωρίσει μερικές από τις μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης όπως Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο, Ανόβερο, Φράιφουρτη, Σπραισβούργο, Βασιλεία, Λουκέρνη, Μπάλντιν κ.ά.

Με την μέχρι σήμερα συμμετοχή του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» σε 40 Διεθνή Ευρωπαϊκά Φεστιβάλ, έχει δοθεί η ευκαιρία σε μερικές εκατοντάδες νέους και νέες της πόλης μας να γνωρίσουμε τις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, τα ήθη τους, τα έθιμά τους, τις ομορφιές τους, τους ανθρώπους των. Είναι κι αυτό ιακώμη μια σπουδαία προσφορά του Ομίλου στα νιάτα μας.

Στην περιόδευση αυτή των 15 ημερών του Ομίλου στην Ευρώπη, θα συνοδεύεται από τα μέλη του Δ.Σ. κ.κ. Βασ. Αλέτο και Γιαν. Μπακογιάννη, που θα είναι και οι υπεύθυνοι της αποστολής.

ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

●) Συνέχεια από την 6η σελ. (Τζαμάγης, στρατιώτης, πατέρις Καλαρρυτιές. Εγεννήθη εις Καλαρρυτιές και έλαβε μέρος εις τον αγώνα της ανεξαρτησίας απ' αρχής. Κατά τον σχηματισμό των χιλιετών κατατάγη εις αυτές και παροίμεινε και μετά την λήξιν του πολέμου. «Σόμα Στρατιωτικού Χοροπαδαίου Χαιτή» Κατάλογος Σωματιών Σόματος Καλαρρυτιών 1832 - 1832. Ε. Κώστας Κουζαμάνης, στρατιώτης, πατέρις Καλαρρυτιές (ΓΑΚ Στρατ. Γραμμ., φάκ. 192).

Μήτρος Κώστας, στρατιώτης εις Καλαρρυτιών. Εγεννήθη εις Καλαρρυτιές κατά το έτος 1805 και ηρολούθη εις επανά-

στασιακά Σώματα της Δυτικής Ελλάδος. Κατά την περίοδον 1828 - 1829 υπηρετεί εις το Μισθονόμος Βάλτου.

«Σόμα Διοχιστρατήγιου Πεντηκονταρχία Γιάννη Κώστα» Κατάλογος Σωματιών

Μήτρος Κώστας, πατέρις Καλαρρυτιές, ετών, 24, στρατιώτης Μενιδι 1 Μαΐου 1829 (ΓΑΚ Πεν. Φροντ., φάκ. 45).

ΓΑΚ Αρχείον Όθωνος, φάκ. 68 και Κουτσάλε-Εη, ό.π., σελ. 39.

Από το βιβλίο του Δημητρίου Φ. Καραζένη: «Επανάστασις και καταστροφή Καλαρρυτιών - Συρράκου, Ιούλιος 1821».

Εκδόσεις Ε.Η.Μ. Ιωάννινα ●) Συνέχεια στα επόμενα φύλλα

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Λαογραφικός & Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»

προσκαλεί τα μέλη και τους φίλους του στις 26 & 27 Ιουνίου 1989, ώρα 9.30 μ.μ. στο υπαίθριο θέατρο της Ε.Η.Μ. όπου διοργανώνει τις καθιερωμένες ετήσιες εκδηλώσεις «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ '89»

Ένα μοναδικό, γνήσιο ελληνικό πρόγραμμα 120 Παραδοσιακών Χορών, που παρουσιάζουν 250 χορευτές με 16 παραδοσιακές φορεσιές απ' όλη την Ελλάδα

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος
ΘΕΟΔ. ΜΑΡΕΤΗΣ

Ο Γ. Γραμματέας
ΓΕΩΡ. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ